

GTS cirk (TFS 1968:218) med närmare föreskrifter om rapportering av främmande örlogsfartyg m.m.

1 §

[1451] Rapportering skall ske rörande *dels* främmande örlogsfartyg, *dels* annat fartyg eller svävare, som ägs eller brukas av främmande makt och nyttjas i icke-kommersiellt syfte, s.k. statsfartyg, då sådant fartyg *antingen* iakttages inom eller i anslutning till Sveriges sjöterritorium *eller* överträder gällande tillträdesbestämmelser.

Anm. Sveriges sjöterritorium, se [1751] o.f.

Anvisning

[1451:1] Då många fartyg i svenska farvatten ägs eller brukas av främmande stater och dessutom nyttjas omväxlande i kommersiellt syfte och för andra ändamål, kan det ofta vara svårt att avgöra om ett sådant fartyg skall betraktas som statsfartyg eller inte. Rapportering skall därför ske av alla dylika fartyg, som inte med säkerhet nyttjas i kommersiellt syfte. Militärbefälhavaren avgör i tveksamma fall om ett fartyg skall betraktas som statsfartyg eller inte.

Följande slag av fartyg anses såsom använda i icke-kommersiellt syfte:

lotsfartyg	kabelfartyg
tullfartyg	forskningsfartyg
bevakningsfartyg	skolfartyg
livräddningsfartyg	samt andra fartyg med principiellt
fyrinspektionsfartyg	likartade uppgifter av
sjömättningsfartyg	offentlig natur.
isbrytare	

Vissa andra fartyg kan vid olika tillfällen användas antingen i kommersiellt eller i icke-kommersiellt syfte. Som exempel härpå kan nämnas mindre fartyg av typen "Vostok", "Jug" och "Zernitza". Därest sådana fartyg besöker svenska hamnar i ett konkret kommersiellt syfte, exempelvis i samband med fartygsbeställningar vid svenska varv eller i egenskap av stödfartyg åt fiskeflottan, är [kungörelsen SFS 1966:366] (*förordning (1992:118)*) ([1401] o.f.) icke tillämplig på dessa. Har de däremot inte ett sådant konkret kommersiellt syfte med besöket, kräves tillstånd enligt [kungörelsen] (*förordningen*). Som kommersiellt syfte räknas inte proviantering för eget behov, inte heller reparationer.

Polska bärgningsfartyg brukar anses vara fartyg, som ägs eller brukas av främmande makt (statsfartyg). Upplysningar från såväl polskt som svenskt håll har dock givit vid handen, att det polska bärgningsföretaget Polratok (andra polska bärgningsföretag ifrågakommer enligt uppgift inte) regelmässigt bedriver bärgningsverksamhet på kommersiell basis. Som konsekvens härav skall vid tillämpning av 1970 års svensk-polska bärgningsöverenskommelse civila polska bärgningsfartyg anses vara fartyg, som ägs eller brukas av staten men som nyttjas i kommersiellt syfte. Särskilt tillstånd enligt tillträdes [kungörelsen] (*förordningen*) ([1401] o.f.) för tillträde till svenskt vatten fordras följaktligen inte. Tillträdes[kungörelsens] (*förordningens*) regler gäller däremot när bärgning skall utföras av polska örlogsfartyg eller sådana statsfartyg, som regelmässigt nyttjas i icke kommersiellt syfte. *TFS 1971:94*.

2 §

[1452] Rapportering skall ske:

a) snarast, då främmande örlogsfartyg m.m. observeras inom eller i anslutning till Sveriges sjöterritorium,

b) snarast, dock senast inom ett dygn, då i 1 § nämnt fartyg anlöpt svensk hamn eller ankarplats eller i övrigt stoppat så att visitation kunnat ske.

Till a)

Anvisning

GTS cirk (TFS 1968:218) med närmare föreskrifter om rapportering av främmande örlogsfartyg m.m.

Uppdaterad:

[1452:1] Rapportering syns i första hand kunna ske av Tullverkets kustbevakning.

Anm. Sveriges sjöterritorium, se [1751] o.f.

Till b)

Anvisning

[1452:2] Denna rapportering syns i första hand kunna ske i anslutning till den tullkontroll, som utövas beträffande varje från utrikes ort kommande fartyg, eller vid den tillsyn, som tullpersonal fullgör enligt utlännings- och gränsövervaknings[kungörelserna] (*förordningarna*) ([4401] o.f.).

3 §

[1453] Rapportering till samverkande militära myndighet skall ske via Tullverkets sambandscentraler på sätt som anges i bifogade rapporteringsschema [1456].

Då i 1 § nämnt fartyg anlöpt svensk hamn eller ankarplats eller i övrigt stoppat så att visitation kunnat ske, skall alltid (kompletterande) skriftlig rapport avges och insändas enligt ovannämnda rapporteringsschema.

Anvisning

[1453:1] Alarmerande iakttagelser eller i övrigt starkt avvikande uppträdande av främmande örlogsfartyg m.m. skall rapporteras av den som först observerar händelsen.

Då det är angeläget att dubbelrapportering undviks, ankommer det på vederbörande sambandscentral att på lämpligt sätt sovrä eller sammanställa inkommande rapporter.

4 §

[1454] Rapporter om fartyg, som *observerats* skall såvitt möjligt omfatta:

tid och plats för observation,

antal, nationalitet, typ och namn på observerat (-de) fartyg,

sätt för observation, position, kurs och fart,

manöver och verksamhet (särskilt beträffande brott mot tillträdes[kungörelsen] (*förordningen*) ([1401] o.f.) eller misstänkt verksamhet),

observatörens bedömning och – i förekommande fall – åtgärder.

Rapporter om fartyg, som kunnat *visiteras*, bör omfatta:

hamn/ankarplats,

antal, nationalitet, typ och namn på visiterat (-de) fartyg,

det (de) främmande fartygets (-ens) hemmahamn

bruttotonnage,

befälhavarens namn,

anledning till besöket (uppgiven),

besättningens storlek

ankom från/tidpunkt/ev. last,

avgår till/tidpunkt/ev. last,

särskilt anmärkningsvärd utrustning,

övriga iakttagelser,

observatörens bedömning och åtgärder.

Anvisning

[1454:1] Skriftlig rapport kompletteras vid behov med fotografi av vad som observerats samt med kopia av mätbrev.

Vid skriftlig rapportering av visiterat fartyg användes företrädesvis blanketten för [inkommande fartygsanmälan, Tv 611.2] (*fartygsdeklaration*, Tv 611.10).

5 §

GTS cirk (TFS 1968:218) med närmare föreskrifter om rapportering av främmande örlogsfartyg m.m.

Uppdaterad:

[1455] Eventuellt erforderliga kompletterande detaljföreskrifter utfärdas av vederbörande tullmyndighet. Kopia härav tillställs Generaltullstyrelsen (bevakningsbyrån).

*Bilaga***[1456] Rapporteringsschema**

Distriktsbevakning	Kustbevakning	Sambandscentral	Mottagande (samverkande) militära myndighet
Haparanda gtd (anm. 1)	Norrbottnens kbo (anm. 1)	Umeå	[Luleå bevakningsområde (BoLu)] marina (Norrlands kustartilleriförsvaret (NK))
Luleå td (anm. 1) Umeå td	Västerbottnens kbo		
Sundsvalls td	Västernorrlands kbo	Härnösand	Norrlands kust-artilleriförsvaret (NK)
Gävle td	Gävleborgs kbo	Härnösand	Ostkustens örlogsbas (ÖrIB O)
–	Roslagens kbo	Furusund	
Stockholms td Västerås td	Södertörn- Mälarens kbo	Stockholm	
Nyköping- Oxelösunds td Norrköpings td	Östgöta-Söderman- lands kbo	Gryt	
Kalmar td (anm. 2)	Smålands-Ölands kbo (anm. 2)	Karlskrona	
Visby td (anm. 3)	Gotlands kbo (anm. 3)	Tingstade	Gotlands militär-kommando (MKG)
Kalmar td (anm. 4) Karlshamns td	Smålands-Ölands kbo(anm Blekinge kbo. 4)	Karlskrona	Sydkustens örlogsbas (ÖrIB S)
Malmö td (anm. 5) Helsingborg td	Skånes kbo	Glumslöv	bevakningsområde Malmö marina (BoMö)
Halmstads td Göteborgs td Uddevalla td Karlstads gtd	Göteborg		[Väst kustens örlogsbas (ÖrIB V)] (Väst kustens militärkommando)
	Hallands kbo Göteborgs kbo Södra Bohusläns kbo Norra Bohusläns kbo	Gravarne	

TFS 1976:20.

Anm. 1: Rapportering sker direkt till BoLu, kopia till sambandscentralen Umeå.

Anm. 2: Rapportering som berör Milo Ö.

Anm. 3: Rapportering sker direkt till MKG, kopia till sambandscentralen i Stockholm.

Anm. 4: Rapportering som berör Milo S.

Anm. 5: Rapportering sker direkt till BoMö, kopia till sambandscentralen Glumslöv.

GTS cirk (TFS 1968:218) med närmare föreskrifter om rapportering av främmande örlogsfartyg m.m.

Uppdaterad:

[1501] Förordning (1982:756) om Försvarsmaktens ingripanden vid kränkningar av Sveriges territorium under fred och neutralitet, m.m. (IKFN-förordning)

Anm. Förordningen är intagen i Författningshandbok för totalförsvar och skydd mot olyckor (FTS).